

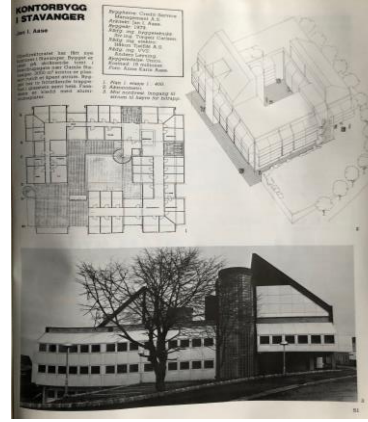
Fra kirke til høyhus

Barrierer og muligheter

Heather Bergsland, Veni
& Tone Espedal Walskaar, Faber Bygg



Stavanger byarkh



Bilde: SHL / Base Property



Bilde: Helen & Hard / Smødvig Etendom

Muligheter

Regjeringens Klimaplan for 2021–2030

Pressemelding 14. januar

- Ikke CE-merking for ombruk av byggevarer fra før 2013
- DiBK veileder for mer ombruk
- Endringer i nasjonale regler for å fremme mer ombruk

Samarbeid for nyskaping

- Byggherrer, arkitekter, rådgivere, entreprenører og leverandører som vil (lære) mer
- Samarbeid med andre bransjer ift ressurser og teknologi
- Felles verktøy som BREEAM og FutureBuilt kriterisett
- Brukerne - dugnadsånd og definisjon av verdi



Nå blir det enklere å bruke brukte byggematerialer om igjen

Pressemelding | Dato: 14.01.2021

Ombruk og gjenvinning av bygningsmaterialer er avgjørende for å kutte i utslippene i byggesektoren. Nå vil regjeringen lage en veileder som åpner for mer ombruk av byggematerialer.

«Norge skal være et foregangsland i det grønne skiftet og overgangen til sirkulærøkonomi. Dessverre har vi sett at praksisen er at kravene til ombruk av byggematerialer har vært svært streng. Derfor har vi gjennomgått regelverket på nytt med mål om økt ombruk og gjenvinning, sier Nikolai Astrup, kommunal- og moderniseringsminister (H).

Som følge av dette arbeidet og nye avklaringer fra EU, vil regjeringen gjøre det lettere å bruke brukte byggevarer om igjen. Byggesektoren står for om lag 30 prosent av de globale klimagassutslippene, og byggevarer utgjør over 80 prosent av utslippene fra sektoren.

«For at Norge skal bli et levestandardssamfunn innen 2050, må det bli enklere å bruke byggematerialer om igjen. Jeg tror de nye avklaringene fra EU, og den nye praksisen vi legger opp til, kan bidra til vesentlig mer ombruk i byggesektoren, sier Astrup.

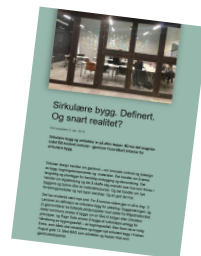
En viktig endring er at det som hovedregel ikke er krav til CE-merking når man skal bruke byggevarer fra før 2013 om igjen. Mange har oppfattet at brukte byggematerialer må oppfylle de samme kravene til dokumentasjon som nyproduserte byggematerialer. Det innebærer at byggevarer allerede blant annet må CE-merkes, noe som er en dyr og komplisert prosess.

«Regjeringen vil gjøre det enklere å ta grønne valg. Mer ombruk av byggematerialer vil gi mindre avfall, men det vil også gi lavere utslipp, ettersom byggematerialene gir store utslipp når de blir produsert, sier Astrup.

Dagens praksis har gjort det vanskelig å etablere et marked for brukte byggevarer og har hindret omstillingen til sirkulærøkonomi.

«Fremover vil det forhåpentligvis være mulig å etablere et større marked for salg av brukte byggevarer. Det er en viktig forutsetning for å skape lønnsomhet og redusere kostnadene ved å ta i bruk brukte byggematerialer, sier Astrup.

Neste steg er at Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) skal utarbeide en veileder for ombruk av byggevarer. Direktoratet skal også utrede og foreslå endringer i nasjonale regler slik at disse i større grad fremmer ombruk av byggematerialer.



FutureBuilt kriterier for sirkulære bygg



Kriteriene er laget for å gi begrepet *sirkulære bygg* et konkret innhold. Kriteriene er delt i fem temaer som reflekterer prinsipper for god ressursbruk i ulike faser i et byggs levetid:

- 1) Miljøbasert beslutning om rehabilitering eller rivning
- 2) Ressursutnyttelse i rive- og byggefase
- 3) Ombruk av bygningsdeler
- 4) Ombrukbarhet
- 5) Endringsdyktighet

Kriteriene inneholder både kvalitative og kvantitative krav til dokumentasjon.

08.01.2019 - Faglig leder i FutureBuilt, Stein Stoknes

«**Kriteriene er trolig ikke perfekte, men bør være et godt grunnlag for å komme i gang** med sirkulær bruk og design av bygg. Det tas sikte på å revidere kriteriene etterhvert som det kommer fram praktisk erfaring»

13.03.2020 - V 2.0 lansert

<https://www.futurebuilt.no/content/download/17947/112722>

BREEAM-NOR Wst 01

Mulighetsstudie før riving og rehabilitering

Mulighetsstudiet identifiserer avfalls-mengder, slik at man kan planlegge ombruk og materialgjenvinning før arbeidet påbegynnes.

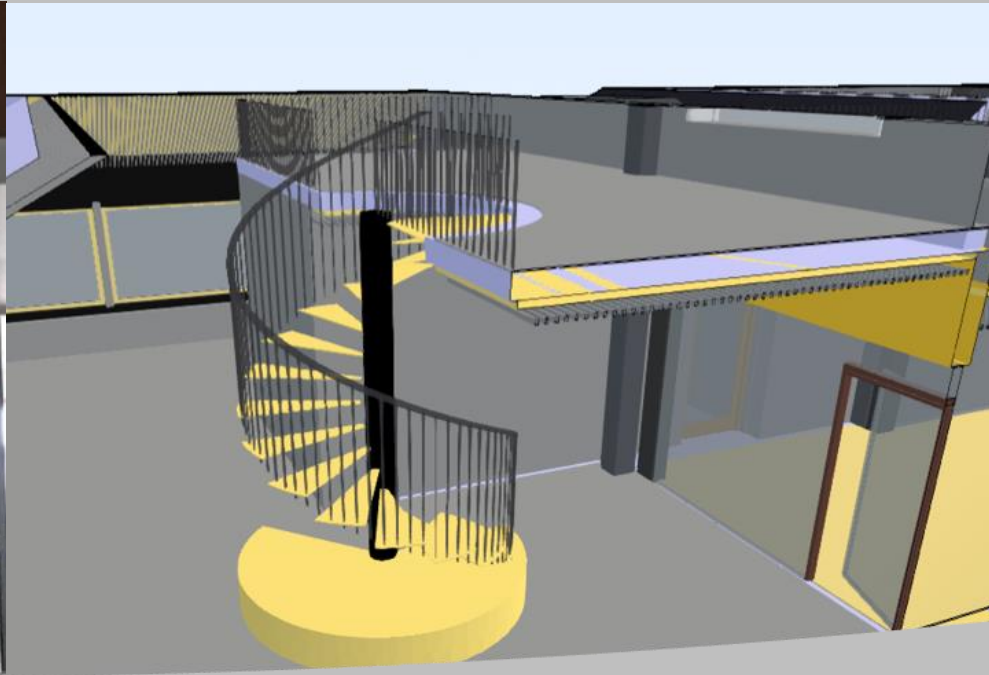
Mulighetsstudiet er skreddersydd for hvert rivningsprosjekt, bl.a. med følgende tjenester:

- a. Identifisering av markeder for resirkulert eller materialgjenvunnet materiale
- b. Identifisering av materialgjenvinnings- og ombrukspotensial både på og utenfor byggeplassen
- c. Lokal og nasjonal materialverdivurdering
- d. Sorteringskriterier for ulike fraksjoner
- e. Tallfesting av miljøeffekter

Mulighetsstudiet kan øke ressurseffektivitet og prosjektets produktivitet, redusere avfall og øke overskudd.







Vindeltrapp fra Misjonskirken

Innoasis – Sverdrupsgate 27

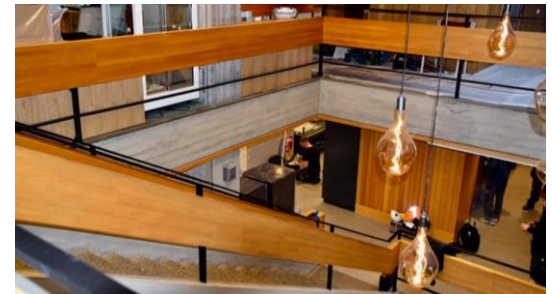
Smedvig Eiendom



Norges Bank bygget på Domkirkeplassen



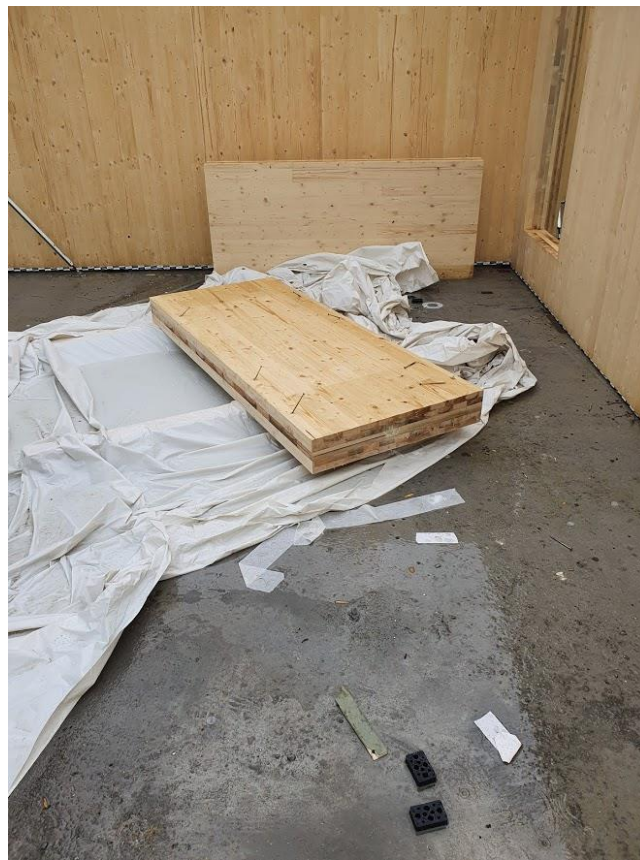
Norges Bank bygget på Domkirkeplassen



Verdi i produkter og materialer



Verdi i produkter og materialer





cocreators.as



Stavanger Domkirke - Rehabilitering av gulv Kulturminne

Veien videre

- Deling av kunnskap, erfaringer og materialer
- Seriøsitet og dokumentasjon av tekniske egenskaper
- Hva kan JEG gjøre for å oppnå mer sirkulære bygg?
- På hvilken måte må jeg opptre for å oppnå mer sirkulære bygg?

Noen ressurser:

- BREEAM AP'er for mulighetsstudier
- Grønn bys sirkulær økonomi gruppe

Takk for oss

Tone Espedal Walskaar | tew@faber.no | 40 24 58 48
Heather Bergsland | hb@veni.no | 906 47 190